

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. szeptember 10.
(OR. en)

12044/19

JAI 903
FREMP 111
POLGEN 153
AG 36

FEDŐLAP

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A JOGÁLLAMISÁG TISZTELETBEN TARTÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE AZ UNIÓBAN: ELNÖKSÉGI VITAANYAG

Az Általános Ügyek Tanácsa 2019. szeptember 16-i ülésének előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A jogállamiság tiszteletben tartásának megerősítése az Unióban” című elnökségi vitaanyagot.

Melléklet: A JOGÁLLAMISÁG TISZTELETBEN TARTÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE AZ UNIÓBAN – ELNÖKSÉGI VITAANYAG

A JOGÁLLAMISÁG TISZTELETBEN TARTÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE AZ UNIÓBAN – ELNÖKSÉGI VITAANYAG

1. Az európai szabadság, biztonság és jólét alapját a közös értékeink képezik. Demokratikus társadalmaink alappilléreként a jogállamiságnak ezen értékek között is központi szerep jut. A jogállamiság olyan kapocs, amely egyik fő erősségünket is jelenti.
2. A jogállamiságot soha nem szabad azonban magától értetődőnek tekinteni, hanem aktívan erősíteni és óvni kell.
3. A jogállamiság tagállamok általi tiszteletben tartása elválaszthatatlanul kapcsolódik az EU legitimációjához és megfelelő működéséhez. Az Unió csak akkor képes előmozdítani a jólétet és megküzdeni az előttünk álló kihívásokkal, ha egységes és a közös értékeinkre támaszkodik.
4. Az alapvető értékek megőrzése elengedhetetlen ahhoz, hogy az Unió hatékony, hiteles és a polgárok által elfogadott lehessen. A jogállamiság tiszteletben tartása előfeltétele annak, hogy polgáraink élhessenek az uniós jog biztosította jogaikkal. Kulcsfontosságú ahhoz, hogy kiszámítható üzleti környezetet és egyenlő versenyfeltételeket biztosíthassunk, valamint hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség a továbbiakban is megfelelően működhessen. A jogállamiság ezenkívül demokratikus társadalmaink rezilienciájához, valamint az Unió külső tevékenységeinek hitelességéhez is kapcsolódik, így többek között azon erőfeszítéseinkhez, hogy világszerte előmozdítsuk az emberi jogokat.
5. Az Európai Tanács által egyhangúlag elfogadott, a 2019–2024-es időszakra szóló új stratégiai menetrendben nagy hangsúlyt kap a jogállamiság központi szerepe. E menetrend szerint a jogállamiság az egyik olyan fő tényező, amellyel garantálható, hogy közös értékeinket az összes tagállam és az EU is teljes mértékben tiszteletben tartsa.

6. A 2019 júliusában közzétett Eurobarométer-felmérés alapján a közvélemény is széleskörűen támogatja a jogállamiság megerősítését. Polgáraink nagy fontosságot tulajdonítanak a jogállamiság tiszteletben tartásának, többségük azonban úgy érzi, hogy nem kap megfelelő tájékoztatást a jogállamiság helyzetéről.
7. Több uniós intézmény, szerv és ügynökség hozott intézkedéseket a közelmúltban a jogállamiság megóvása és megerősítése érdekében. Ez is azt mutatja, hogy e feladat közös erőfeszítést igényel.
8. Július 17-i közleményében [COM (2019) 343 final] a Bizottság több olyan tevékenységet határoz meg, amelyekkel erősíthető lenne a jogállamiság az Unióban. A közleményben a Bizottság kimondottan felszólítja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a jogállamisági normák előmozdításának lehetőségeit, többek között a folyamatban lévő vagy tervezett jogállamisági megbeszélésekkel összefüggésben.
9. A Tanács keretében a tagállamok miniszterei ülnek egy asztalhoz, így ezen intézmény egyedülálló terepet kínál a jogállamisággal kapcsolatos elképzelések és információk megosztására.
10. A Tanács és a Tanács keretében üléselő tagállamok 2014. december 16-án kötelezettséget vállaltak arra, hogy minden tagállamra kiterjedő párbeszédet indítanak abból a célból, hogy a Szerződések keretében előmozdítsák és védjék a jogállamiságot. A jogállamisági párbeszéd értékelésének elnökségi összefoglalója (14565/16) értelmében a párbeszédet 2019 végéig újra értékelni kell.
11. Ezen értékelésre készülve a finn elnökség felkéri a minisztereket, hogy az Általános Ügyek Tanácsának szeptember 16-i ülésén kezdjenek megbeszélést a jogállamiságnak az Unión belüli megerősítéséről. Az ülést követően az elnökség egy kérdőívet küld majd minden tagállamnak. Ennek eredményeit novemberben mutatja be az Általános Ügyek Tanácsának, hogy az értékelni tudja a Tanács éves jogállamisági párbeszédét, majd – ha ezt megfelelőnek ítéli – megállapodásra jusson a párbeszéd továbbfejlesztéséről.

12. Arra ösztönözzük a delegációkat, hogy a szeptember 16-i ülésen azzal az időszerű kérdéssel foglalkozzanak, hogy miként és milyen konkrét intézkedések segítségével tudna a Tanács hozzájárulni ahhoz, hogy megvalósulhasson a jogállamiság Unión belüli megerősítésének általános célja. Mindenekelőtt a következő kérdésekkel kapcsolatos észrevételeik megosztására kérjük a delegációkat:

- Hogyan használhatná fel a Tanács a Bizottság 2019. július 17-i közleményében említett jogállamisági felülvizsgálati ciklust?
- Célszerű lenne-e a Tanács éves jogállamisági párbeszédét a jogállamiság aktuális helyzetével és a jogállamiságot illető legfrissebb fejleményekkel foglalkozó általános megbeszéléssé alakítani a jelenlegi tematikus megbeszélések helyett vagy mellett?
- Mi a véleményük a jogállamisági eszköztáron belüli rendszeres kölcsönös értékelési mechanizmus szerepéről, illetve e mechanizmus és a Bizottság által javasolt jogállamisági felülvizsgálati ciklus közötti kölcsönhatásról?